

РЕЦЕНЗИЯ

от

**Проф. д-р БОРИС ТОДОРОВ КОЛЕВ –Стопански факултет
при ЮЗУ „Н. Рилски” – Благоевград,**

член на научното жури, съгласно заповед № 01-276/27.08.2019 г. на Директора на НИГГГ при БАН за конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по ПН 4.4. Науки за земята, Научна специалност - Икономическа и социална география, за нуждите на департамент „География“ при НИГГГ -БАН, обявен в ДВ бр. 51 от 28.06.2019 г. с кандидат ас. д-р ПОЛИ НИКОЛОВА РУКОВА.

В обявения конкурс единственият участник, подал документи е ас. д-р ПОЛИ НИКОЛОВА РУКОВА от Секция „Икономическа и социална география“ при Департамент „География“ на НИГГГ - БАН. Представените документи за участие в конкурса отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложение на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Българска академия на науките и Правилника за приложение на ЗРАСРБ на Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН.

I. Биографични данни:

Ас. д-р ПОЛИ НИКОЛОВА РУКОВА е родена на 7.12.1957 г. в гр. София. През 1981 г. завършила висше образование по география в ГГФ на СУ”Св. Кл. Охридски“. Тя е магистър по икономическа география. Била е на специализации в Швеция (1996 г.), Великобритания (2003 и 2014 г.), Белгия (2010 г.) и Швейцария (2012 г.). От 2019 г. придобива ОНС „доктор“ по Икономическа и социална география. От 1983 г. до сега работи в Географския институт при БАН, а от 2010 г. в Департамент „География“ при НИГГГ при БАН, където заема длъжността „асистент“ в Секция „Икономическа и социална география“.

Участникът в обявения конкурс, д-р Рукова, владее в различна степен писмено и говоримо английски, немски и руски език.

Има богат опит в управлението на научно-изследователски проекти в икономическата и социалната география и регионалното развитие.

II. Критерии за участие в конкурса:

За заемане на академичната длъжност „доцент“ са приложени по-високи изисквания в сравнение с минималните национални

изисквания, в съответствие с чл. 2, т. 4.3. от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и Приложение № 1 към него. Представените от кандидата в обявения конкурс документи – ОДС „Доктор“ (група А), 29 научни публикации в следните раздели: група В – 10 публикации и в група Г – 19 публикации. Те включват пет глави от колективни монографии, 18 научни статии и 6 доклада. В група Д са представени 24 цитирания по показател 10: Цитирания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация SCOPUS. Кандидатът получава 490,46 т. при необходим брой точки 430 за академичната длъжност „доцент“ (Табл. 1).

Повечето приложени научни публикации са колективни поради големия обем от изследователската дейност на международните екипи, с които участничката в конкурса е работила.

Таблица 1

Група	Показатели	Необходим брой точки за доцент	Изпълнени от кандидата
A	Показател 1	50	50
B	Показател 4	100	100,45
Г	Сума от показателите 8 и 9	220	220,01
Д	Показател 10	60	120
Общо		430	490,46

III. Хабилитационна разширена справка:

Към представените десет броя статии в група В показател 4 е приложената Хабилитационна разширена справка, която е структурирана по следния начин: 1. *Въведение*; 2. *Основни научни приноси*, и 3. *Библиография*.

III.1. Въведение:

Във въведението са обхванати 10 публикации, наблюдавани в SCOPUS и WoS. В тази уводна част на справката се анализират следните две направления: *социално-икономически географски аспекти на регионалното развитие*, и *социална география на*

здравето. Посочените теми са разработени при изпълнението на три международни проекта, от които: 1. „*Преструктуриране на икономиките, обществата и районите в пост-социалистическа Европа*” (финансиран от Националната научна фондация на САЩ, национален координатор П. Рукова); 2. „*Влияние на глобализацията върху териториите на Европа и нейните региони*” (финансиран по програмата ESPON 2013 на ОП Регионално развитие на ЕК 2010-2013, договор № 068/2010 (с национален координатор гл. ас. П. Рукова); 3. „*Подкрепа на самообслужването при хора с дълготрайни заболявания, диабет и сърдечни болести: Комплексен системен подход*” (съфинансиран по 7-ма Рамкова програма на ГД „Научни изследвания и иновации” на ЕК 2012-2015 г., договор № F3-2011-279081(в този проект П. Рукова е участник).

Като национален координатор П. Рукова е ръководила изпълнението на проекти № 1 и № 2 в България. Съавтор е на анализите, оценките и изводите, както и в написването на националните доклади, публикациите и докладите, изнесени на международни форуми. Тя е сред авторите на финалния, както и на обобщаващите научни доклади по проект 2.

Чрез проект № 3 са проведени изследователски анализи по отношение на оценка на влиянието на ресурсите на социалната среда върху възможностите на хронично болни да управляват самостоятелно начина си на живот в дългосрочен план. В процеса на изпълнението на този проект, д-р Рукова е ключов изследовател, участвал във всички етапи на неговото изпълнение.

III.2. Основни научни приноси:

Представени са следните откроени научни приноси по отделните разработвани проекти, както следва:

В проекти № 1 и № 2 едновременно и допълващо, са приложени количествени и качествени методи за изследване на глобалните продуктови вериги, глобалните вериги на стойността, както и на глобалните производствени мрежи, чрез които е направена оценка на преструктурирането на изследваните индустрии, с оглед повишаване на конкурентоспособността на индустриите и районите, както в националните мащаби на страните-участнички в проекта, така и на техните региони. Такова съчетания на методи, не е прилагано до сега в българската икономическа география.

По проект № 3 се откроява д-р Рукова участва по-специално при адаптирането на някои не прилагани до сега изследователски методи в България като *самооценка на личния здравословен статус, на физическата активност, метод за интервенция* и други. Тя е участвала и в екипа по верификация на *Въпросник за влиянието на*

здравното образование на български език, за което е получила лиценз за ползване. Тематиката на проекта е нова за нашата страна и участничката в конкурса е един от двамата основни изследователи, които са извършили цялостен анализ на получените при националните изследвания резултати. Тук трябва да се посочи и друг важен принос на д-р Рукова, а именно това, че тя е участвала при разработването на методическите указания за провеждане на дълбочинните изследвания на проекта. Заедно с това, тя има съществен принос, както при провеждането на предварителните и финалните анализи, отразени в редица доклади и научни публикации.

В резултат от сравнителното изследване на процеса на преструктуриране на производството на облекла в България и Словакия, са изведени конкретни препоръки към Европейската комисия. Тези препоръки са направени във връзка с Доклад за бъдещото развитие на тази индустрия, в контекста на разширяването на ЕС и либерализирането на търговията с тези стоки. Анализирани са националните секторни политики по отношение на политиката на ЕС в този отрасъл, доказано е влиянието на различните възможности за усъвършенстване на това производство чрез повишаване на неговата добавена стойност.

Изследвано е и влиянието на съществуващите ограничителни условия и фактори върху развитието на специализираните в тази индустрия райони в новите страни-членки на ЕС в условията на международната конкуренция и възможностите за приспособяване на фирмите-производители. Определено внимание е обърнато и специални анализи са направени и по отношение на начините и подходите за включването им в международните производствени вериги, без което излизането им на международните пазари би било доста трудно. Изтъкнати са и конкретните конкурентни предимства на източноевропейските страни – членки на ЕС.

III.3. Библиография:

Хабилитационната разширена справка включва списък на реферираните статии, доклади и глава от книга по посочените тематични направления на научно-изследователската дейност на участничката в обявения конкурс. Допълнително е приложен и друг списък (III.2.) от 23 научни публикации, които не са обект на настоящия конкурс, но са по същите научни тематики.

IV. Основни приноси на публикациите в група Г:

В група Г са посочени 19 публикации с детайлно представяне на основните приноси, отнасящи се до социално-икономическите

географски аспекти на регионалното развитие. Те са систематизирани в три групи:

1. Анализи и оценки на регионални изменения в икономическа активност на населението, безработицата и регионалните пазари на труда.
2. Анализи и оценки на социално-икономическо преструктуриране и регионалното развитие.
3. Анализи и оценки на социално-икономически ефекти от замърсяването на околната среда.

V. Справка за цитиранията на публикациите:

Бих отбелязал, че кандидатът за заемането на академичната длъжност „Доцент“ има и богат изследователски опит, което може да се установи, както от нейните публикации, така и от броя на цитиранията в световноизвестната база данни с научна информация SCOPUS, посочен в справката. Представени са 24 цитирания на три публикации с общ брой 120 точки (м. юли 2019).

С цялостната си научно-изследователска дейност д-р Поли Рукова покрива изискванията за заемането на академичната длъжност „доцент“, видно и от приложената подробна справка, съгласно чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ.

VI. Критични бележки:

- В работата си по-нататък участникът в обявения конкурс трябва да конкретизира по-ясно постигните изследователски резултати;
- Да се насочи към повече самостоятелни публикации на свои разработки.

Заключение:

Всички нормативни изисквания по процедурата на конкурса, съгласно ЗРАСРБ и Правилника на НИГГГ, са спазени.

Посочените критични бележки имат характер на препоръки. Д-р Поли Николова Рукова е учен с ясно откроен изследователски профил в икономическата и социалната география, както и специално в социалната география на здравето, което е ново направление и не се покрива с медицинската география.

Участникът в конкурса се отличава с голяма научна продуктивност. Притежава необходимият опит, интереси и изградена научна компетентност, поради което е участва в редица, вече посочени от мен, научни проекти по важни програми на Европейската комисия, както и по линия на ЕБР. Голяма част от

публикациите и особено монографиите, в които участва, са със значителна приложна насоченост.

Чрез заемането на академичната длъжност „Доцент“ по научната специалност „Икономическа и социална география“ за нуждите на Департамент „География“ при НИГГ-БАН, ас. д-р Поли Рукова, с нейните научни интереси и постижения, ще допринесе за разширяване на тематичния профил и изследователски обхват на провежданите в този департамент изследвания и разработване на проекти.

Заявявам своето положително отношение (ДА) по кандидатурата на ас. д-р Поли Николова Рукова за заемане на академичната длъжност „Доцент“, като си позволявам да направя следното предложение:

Уважаемите членове на Научното жури да гласуват предложение до Научния съвет на НИГГ – БАН, който да вземе решение, с което ас. д-р ПОЛИ НИКОЛОВА РУКОВА да заеме академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ по Професионално направление 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Икономическа и социална география“ за нуждите на Департамент „География“.

10 октомври 2019 г.
СОФИЯ

РЕЦЕНЗЕНТ:
(проф. д-р Борис Т. Колев)